

STEG
OCH 89 VALLÖFTEN
FÖR ETT
MÄNSKLIQARE
SVERIGE

Kristdemokraterna

13 steg och 89 vallöften för ett *mänskligare* Sverige

Kristdemokraterna ser tre viktiga uppgifter under den kommande mandatperioden. *En uppgift* är att efter finanskrisen bekämpa arbetslösheten och se till att det skapas fler jobb. Detta kan bara göras genom ordning och reda i de offentliga finanserna och en politik som både uppmuntrar arbete och ansvarstagande samt ökar möjligheterna för företag att växa och anställa.

En annan uppgift är att ge människor och familjer större frihet. Mer tid. Större ekonomiska marginaler. Att sätta en gräns för politiken. Kristdemokraterna tror på människors och familjers förmåga och vilja att ta ansvar för sig och sina medmänniskor. Människor ska kunna leva på sin lön. Och ha råd att spara lite pengar på banken. För när fler människor har förmåga att hantera det oväntade, har vi fått ett samhälle som är både tryggare och friare.

En ytterligare uppgift är att avsevärt höja kvaliteten på det som politiken faktiskt ska göra. Äldreomsorgen behöver bli tryggare och innehålla mer valfrihet i hela landet. Köerna i vården måste bort. Lärarna behöver ges tillräckligt med tid för att förmedla kunskap och skapa arbetsro. Sjukförsäkringen och andra trygghetssystem ska vara väl fungerande och fokusera på att hjälpa alla som med rätt stöd kan jobba, att snabbt komma tillbaka till arbetslivet. Polisen och domstolarna ska ha förutsättningar att skapa trygghet och beivra brottslighet. Samtidigt måste ökad uppmärksamhet riktas mot att förebygga brottslighet.

Tack vare Alliansregeringens ansvarsfulla politik, som gjort det möjligt att aktivt motverka den ekonomiska krisen, har Sverige klarat sig bättre än de flesta andra länder genom den värsta ekonomiska påfrestningen sedan 1930-talet. Även om vi ser många ljusa tecken finns det också många orosmoln. Situationen i omvärlden är fortsatt allvarlig med stora budgetunderskott och hög arbetslöshet. Detta påverkar också den svenska ekonomin. Arbetslösheten i Sverige är oacceptabelt hög och måste bekämpas med kraft. Det positiva är att de svenska offentliga finanserna är starka. Det innebär att det – tack vare Alliansens politik – finns ett visst utrymme för nya reformer och satsningar under kommande mandatperiod.

Utrymmet för nya reformer är dock begränsat. Detta gäller särskilt de första åren i mandatperioden. De som hävdar motsatsen och lovar allt till alla, försöker trola med pengar som inte finns. Att lova miljarder efter miljarder i ofinansierade satsningar och skicka räkningen till framtiden är inte att ta ansvar. Det är inte heller ärligt. Och att föra en politik som gör det dyrare att arbeta och anställa är direkt skadligt, särskilt i det ekonomiska läge vi befinner oss i.

Kristdemokraterna väljer att ta ansvar för sysselsättningen och de offentliga finanserna. Vi tror att det går att skapa bättre kvalitet i välfärden med befintliga resurser. Men vi vill också vara tydliga med att många av de reformer vi önskar förverkliga bara kan ske i den takt som ekonomin tillåter. Inga reformer får genomföras som hotar de offentliga finanserna. Det finanspolitiska ramverket ska värnas och vårdas, vilket bl.a. innebär att de offentliga finanserna under mandatperioden ska uppnå överskott på 1 procent av BNP och att utgiftstaken hålls.

För att förstärka arbetet med att ta Sverige ur krisen innehåller våra vallöften viktiga åtgärder för att få fler jobb. De innehåller också satsningar på i första hand en mer generös och flexibel föräldraförsäkring, en säker vård utan köer, och en tryggare äldreomsorg. Därutöver kommer

vi också att prioritera arbetet med att göra Sverige mindre präglad av tvång och onödiga regleringar. Så att människor och familjer får mer att säga till om. Förutom alla andra fördelar är det nämligen nästan gratis för politiken att sluta lägga sig i. Ett reformarbete som alltså kan pågå oavsett det ekonomiska läget.

Kristdemokraterna vill arbeta för ett mänskligare Sverige. Vägen dit är formulerad i 13 steg, som återfinns i en särskild bok, och konkretiserad i nedanstående 89 tydliga vallöften. Självklart inser vi att det i politiken krävs kompromisser med andra partier för att nå majoritet, och hänsyn måste tas till ekonomiska omständigheter som idag inte fullt ut kan överblickas. Men nedanstående vallöften kommer vi kristdemokrater att göra allt som står i vår makt för att förverkliga i regering, riksdag, landsting/regioner och kommuner.

1. Låt familjerna bestämma mer

För att Sverige ska fungera är det nödvändigt att familjerna fungerar. Vi vill göra det lättare för familjer att själva planera sin vardag. Vi tror på färre pekpinnar och mer valfrihet. Vi vill att rätt till vårdnadsbidrag ska finnas i hela Sverige. Och att alla familjer ska få stöd i den utsträckning som behövs för att klara vardagen. Barn mår bra av att vara med sina föräldrar. En trygg uppväxt ökar chanserna till ett bra liv.

1. Nej till tvångskvotering av föräldraförsäkringen.
2. En mer generös och flexibel föräldraförsäkring med ökade möjligheter för båda föräldrarna att vara föräldralediga samtidigt, och möjlighet att ta ut föräldrapenning tills barnet fyller 18 år.
3. Höjd lägsta ersättning i föräldraförsäkringen.
4. Vårdnadsbidraget ska fördubblas till 6.000 kr per månad, finnas i alla kommuner och vara enkelt att använda.
5. En ny barnomsorgsgaranti ska införas. Om kommunen inte erbjuder barnomsorgsplats inom tre månader från ansökningstiden, ska föräldrarna kompenseras med 80 procent av kostnaden för en barnomsorgsplats.
6. Minska gruppstorlekarna i förskolan, särskilt för de yngsta barnen.
7. Stärka och utveckla de öppna förskolorna.
8. Barnkonventionen bör inkorporeras i den svenska lagstiftningen

2. Mer respekt för äldre

För att leva värdiga liv behöver äldre människor bemötas med respekt. Vi vill öka valfriheten och införa fler boendeformer. Mat och mediciner är självklart viktigt, men en pratstund eller en promenad kan betyda enormt mycket. Pensionärerna måste få större skattesänkningar. Och den som vill trappa ner på jobbet lite tidigare, eller fortsätta jobba längre, ska få göra det.

9. Fortsätta sänka inkomstskatten för pensionärer.
10. Alla äldre i Sverige ska ha rätt att välja var de vill bo och vem som hjälper dem hemma genom att fritt val erbjuds i kommuner, landsting och regioner.
11. Det ska finnas en parboendegaranti i äldreomsorgen så att äldre, om båda vill, kan bo tillsammans även om de har olika behov av vård och omsorg.
12. Alla som vill ska ha rätt att stanna kvar i arbetslivet, från dagens 67 år, tills de är 70 år.
13. Inför värdighetsgarantier inom äldreomsorgen i alla kommuner.
14. Öka kvaliteten i äldreomsorgen genom ett kompetenslyft för äldreomsorgens chefer och personal.
15. Genomför särskilda läkemedelsgenomgångar för äldre som har många läkemedel
16. Nya vägar bör prövas för att samla all vård och omsorg för äldre så att omhändertagandet fungerar bättre. Det inbegriper äldreomsorg, hemsjukvård vårdcentral och sjukhusvård.
17. Höj bostadstillägget för dem med låga pensioner.

3. Tryggare vård utan köer

Köer hör inte hemma i sjukvården. Kristdemokraterna har halverat vårdköerna, men vi nöjer oss inte med det. Vi kommer aldrig att kompromissa med

säkerheten eller kvaliteten inom vården. Den som behöver vård ska känna sig trygg och veta att vården betalas gemensamt. Men trygghet är också att kunna välja var och av vem man ska vårdas.

18. Fortsätt korta köerna. Målet är en sjukvård utan köer.
19. Skärpt vårdgaranti från nuvarande 180 dagar till max 95 dagar samtidigt som ett akutbesök inte ska behöva ta mer än 4 timmar
20. Antalet vårdplatser inom sjukvården måste öka för att svara mot det verkliga behovet.
21. Primärvårdscentraler ska utvecklas till hälsocentraler som, förutom befintlig primärvård, ska erbjuda lättillgänglig och effektiv livsstilsrelaterad rådgivning.
22. Inför en tydlig sammanhållen patienträttighetslag som ger alla patienter tillgång till en jämlik sjukvård genom att tydliggöra att vårdgivare ska följa Socialstyrelsens föreskrifter. Nationell satsning för ökad patientsäkerhet enligt samma princip som kömiljarden.
23. Fortsätt förbättra den psykiatriska vården och korta även dessa köer.
24. Utveckla vården i livets slutskede. Gör palliativ vård till en egen medicinsk specialitet.
25. Nej till aktiv dödshjälp.
26. Papperslösas och gömdas rätt till vård samt vårdpersonalens tystnadsplikt ska stärkas.

4. Alla som kan ska få jobba

Alla måste få känna sig behövda. Att sänka arbetslösheten handlar inte bara om samhällsekonomi, det är lika mycket en fråga om en meningsfull tillvaro och egen försörjning. Vi vill ha ett samhälle som tar vara på människors möjligheter och inneboende förmåga. Vi vill ha trygghetssystem som med rätt insatser och stöd hjälper fler att gå från arbetslöshet till jobb. Den som saknar förutsättningar att jobba ska ges en trygg försörjning.

27. Personer med funktionsnedsättning måste ges möjlighet till jobb. Lönebidragen måste förbättras, trygghetsanställningarna öka och den offentliga sektorn ska visa vägen för övriga arbetsgivare genom att nyanställa 10 000 personer med funktionsnedsättning.
28. Följ upp de reformer som genomförts under innevarande mandatperiod för att stödja människors återgång till arbete, och se till att de inte får oavsiktliga effekter.
29. Arbetslöshetsförsäkringen ska vara allmän och obligatorisk. Taket i a-kassan ska årligen räknas upp med prisbasbeloppets utveckling.
30. Inför en lärlingsanställningsform och satsa på fler platser i yrkes-vux .

5. Fler företag ger fler jobb

Nya och växande företag skapar arbetstillfällen, bättre ekonomi och mer välfärd. Därför vill vi att fler ska våga satsa på sina idéer och starta eget. Arbetslösheten kan bara bekämpas med hjälp av fler och växande företag. Vi har infört rut- och rotavdrag, sänkt skatter och avgifter och förenklat regler. Vi vill fortsätta att förbättra företagsklimatet så att Sverige ska kunna fortsätta utveckla välfärden.

31. Främja företagande och fler jobb genom successivt sänkta arbetsgivaravgifter, framförallt för mindre företag. Ett första steg bör tas under mandatperioden.
32. Gör det billigare och enklare att driva företag genom en ökad takt i regelförenklingsarbetet. Ett viktigt steg är att låta fler företag slippa revisionsplikten.
33. Skapa förutsättningar för fler jobb i tjänstesektorn genom att utveckla RUT- och ROT-avdraget till att omfatta fler tjänster.
34. I takt med att det skapas ekonomiskt utrymme ska inkomstskatten fortsätta att sänkas, särskilt för låg- och medelinkomsttagare, så att man får behålla mer av lönen.
35. Gör det enklare att nyanställa genom att förlänga den möjliga tiden för provanställning från 6 till 12 månader.
36. Stärk den svenska innovationskraften genom att styra om delar av det statliga riskkapitalet till en fond-i-fond där statliga medel investeras parallellt med privata pengar i olika riskkapitalfonder.
37. Gör det möjligt för fler än dem som är långtidsarbetslösa att få ett ”starta eget”-bidrag.
38. Slå vakt om basindustrins förutsättningar genom en långsiktig och ansvarsfull energipolitik och en rimlig beskattning av transporter – nej till kilometerskatt.

6. Ingen ska behöva vara rädd

Ett Sverige där folk känner sig trygga är ett mänskligare Sverige. Vi vill att folk griper in om något är på väg att gå snett. Vi jobbar för att samhället ska bli bättre på att förebygga brott. Då krävs också en familje- och skolpolitik som ser till att barn kan växa upp i trygghet. Brott ska få påföljder, och samma regler ska gälla för alla oavsett bakgrund. Vi vill ha fler närpolis, och tidiga insatser för att fånga upp ungdomar som är på väg att hamna fel.

39. Uppvärdera civilkurage genom att tydliggöra vårt medmänskliga ansvar i en ny civilkuragelag.
40. Effektivisera polisen. Även vardagsbrott måste utredas. Polisen måste finnas tillgänglig i hela landet. Hela rättskedjan måste fungera.
41. Samma krav på snabb handläggning ska gälla när brottsoffret är ungt, som när gärningsmannen är ung.
42. En kraftfull satsning mot barnpornografi genom finansiella koalitioner som försvårar köp av barnpornografiskt material, blockering av Internetsidor och förhöjd IT-kompetens hos polisen.
43. Deltagande i och stöd till rasistiska, kriminella och terroriststämplade organisationer ska vara olagligt.
44. Ingen ska behöva möta hotfulla och aggressiva hundar i sin närmiljö. Bostadsföretagen måste ta ett ökat ansvar och lagkraven på hundägare kan behöva skärpas.
45. Prioritera det brottsförebyggande arbetet genom bättre samverkan mellan polis, skola och kommun, ökat familjestöd, en särskild nämnd som behandlar brott som begåtts av barn under 15 år och en bättre stadsplanering.

7. Tryggare barn lär sig mer

Skolan ska handla om kunskap. Det behövs tydliga mål och undervisning som passar varje elev. Vi vet att barn är olika och lär sig på olika sätt. Därför

måste skolan tidigt uppmärksamma de barn som har behov av särskilt stöd. Skolan ska ha en tydlig värdegrund som baseras på respekt för att människor är olika, men lika mycket värda. Barnen förtjänar trivsamma lokaler, bra mat och lärare som har tid för en pratstund. Och som tar krafttag mot mobbning.

46. Skolan ska handla om kunskap och att nå de uppsatta målen. Därför vill vi ha tidig uppföljning och betyg från årskurs 6. En ökad undervisningstid ger också eleverna bättre möjligheter att nå målen.
47. En fokuserad satsning på att stärka elevernas kunskaper i läsa, räkna och skriva de första åren i grundskolan
48. Inför en elevhälsogaranti som ger rätt till elevhälsovård samma dag
49. Ideellt engagemang inom skolans ram ska kunna framgå av betyget.
50. Barn som är gömda eller papperslösa ska ha rätt att delta i skolundervisningen i trygga former på samma villkor som andra barn.
51. Krafttag mot mobbning på varje skola

8. Eget sparande är också välfärd

Utan en fungerande ekonomi är det svårt att känna sig trygg. Bara den som aldrig har haft tomt i hushållskassan skulle kunna hävda något annat. Mindre pengar betyder mindre trygghet, därför säger vi nej till höjd skatt. Vi vill att alla ska kunna spara en slant på banken. Tusen kronor extra kan avgöra om man har något kvar i slutet av månaden. Vi vill sänka skatten för pensionärerna.

52. I takt med att det skapas ekonomiskt utrymme ska inkomstskatten fortsätta att sänkas, i första hand för låg- och medelinkomsttagare men också genom att färre ska betala statlig skatt, så att utrymmet för eget sparande ökar.
53. Förenkla privatpersoners sparande i aktier och investeringar i onoterade bolag.
54. Avskaffa taxeringssystemet för bostadsfastigheter och gör det skattefritt att hyra ut upp till halva sin privatbostad.
55. Stoppa alla förslag om höjd fastighetsskatt.
56. Inför avdragsgillt bosparande för unga.
57. Om ersättning från Försäkringskassan eller andra myndigheter inte betalas ut i tid ska den som drabbas få rätt till ekonomisk kompensation.
58. Inför privatekonomi som en obligatorisk del av skolans undervisning.

9. Välkommen till Sverige

Kristdemokraterna är emot främlingsfientlighet i alla former. Sverige ska vara ett öppet land för människor som flyr från förtryck och förföljelse. Möten mellan människor med olika bakgrund gör Sverige bättre. I ett mänskligare Sverige har alla samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter. Jobb och språk är nycklarna till integration. Vi vill att alla som kommer till Sverige ska få börja jobba direkt. Alla ska redan från början ta ansvar för, och påverka, sin vardag.

59. Det behövs en generös, human, jämställd och rättssäker asyl- och migrationspolitik inom EU för att se till att alla länder tar ansvar och erbjuder flyende människor skydd.

60. Stärk barns rättigheter i asylprocessen. Ändra reglerna så att alla kommuner är skyldiga att ta emot ensamkommande barn.
61. Ge alla ensamkommande barn en god man redan det första dygnet barnet kommer till Sverige.
62. Det ska vara möjligt för alla som vill, och under ansökningsperioden kan trygga sin försörjning, att under en period söka arbete i Sverige. Den som får ett arbete enligt reglerna för arbetskraftsinvandring ska kunna söka uppehållstillstånd från Sverige.
63. Inför, i samarbete med det civila samhället, samhällsorientering för nyanlända invandrare utifrån den enskildes förutsättningar och behov. Syftet är att nå målet om lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter för alla oavsett etnisk eller kulturell bakgrund.
64. Jobb är viktigaste vägen till integration. Alla som kommer till Sverige ska få tillstånd att börja jobba direkt.
65. Stärk medborgarskapet genom att utreda hur invandrare snabbare och enklare ska kunna bli svenska medborgare och genom att en ceremoniell bekräftelse vid beviljandet av svenskt medborgarskap ska finnas i alla kommuner.

10. Samhället är större än staten

Varje människa ingår i flera olika gemenskaper. Den viktigaste är familjen. Men livet vore fattigt utan vännerna, kören, fackföreningen, idrottslaget, församlingen och pensionärsföreningen. Vi vet hur viktiga ideella krafter är för utvecklingen. De skapar ett mänskligare Sverige där människor tar ansvar gemensamt. Vi vill öka möjligheterna för människor att engagera sig, bland annat genom att skattebefria gåvor till ideella organisationer.

66. Inför avdragsrätt för gåvor till ideella organisationer.
67. Ge fler aktörer i det civila samhället möjlighet att utföra offentligt finansierade tjänster.
68. Second hand-butiker och liknande ideell verksamhet ska inte drabbas negativt av momsavgiften.
69. Idrottens positiva regler om arbetsgivaravgifter ska omfatta alla ideella organisationer.
70. Mindre statlig detaljstyrning och en regelförenkling på 25 procent för ideella organisationer.

11. Kultur är livsviktigt

Kultur är opera och dokusåpa. Hårdrockskonserter och författarträffar. Elfriede Jelinek och Bananer i pyjamas. Underhållande förströelse och outhärdliga provokationer. Ett mänskligare Sverige kräver diskussioner om etik och om vad som är rätt och fel. Sådana samtal kräver ett sammanhang, utan kultur blir det omöjligt. Kultur är en förutsättning för att vi ska kunna ha ett civiliserat samhälle. Därför vill vi se till att Sveriges kulturliv blomstrar.

71. Satsa på barnkultur genom att bygga ut ”skapande skola” och ge alla barn möjlighet att få spela ett instrument, spela teater eller annan aktivitet under sin skoltid.
72. Låt exempelvis dansband omfattas av samma låga moms som konserter.
73. Statligt ansvar för att det finns en nationell symfoniorkester och kör.
74. Inför ett nationellt lånekortssystem på biblioteken.

75. Utöka möjligheterna till kultursponsring.

12. En stark röst i världen

Sveriges bistånd ska vara generöst. Vi kämpar för rättvis och hållbar global utveckling, jämställdhet och demokrati. Men att bekämpa fattigdom handlar om mer än bistånd. Vi ska ha jordens fattiga, förföljda och förtryckta för ögonen när vi formar vår politik på alla områden. Vi vill riva ner eu:s handelshinder. Vi ska arbeta för att eu blir en fredsskapande kraft, inte enbart i Europa utan globalt. Utvecklingspolitik och miljöpolitik ska gå hand i hand.

- 76. Värna enprocentsmålet och se till att varje biståndskrona används effektivt och kommer världens fattiga till del. Biståndet ska inriktas på fattigdomsbekämpning, demokrati och mänskliga rättigheter.
- 77. Skapa ett kontrakt mellan staten och intresserade organisationer för att främja, uppvärdera och förtydliga de enskilda organisationernas roll i utvecklingsarbetet.
- 78. Utveckla en politik för global utveckling på EU-nivå för att få ett tydligt fokus på fattigdomsbekämpning och hindra att EU agerar på ett sätt som motverkar utveckling.
- 79. Sverige ska vara en stark röst i världen för demokrati och mänskliga rättigheter genom en aktiv utrikespolitik, t ex genom ”smarta sanktioner” som drabbar regimen men inte folket i auktoritära länder där mänskliga rättigheter kränks. Sverige ska ha en fortsatt hög ambition gällande deltagande i fredsbevarande insatser.
- 80. EU ska ta sitt ansvar för att nå Milleniemålen. Det ska införas mekanismer för ansvarsutkrävande och tidtabeller för att tvinga alla EU-länder att leva upp till sina biståndsåtaganden.
- 81. Sverige ska avsätta ökade resurser till Anpassningsfonden för att stödja fattiga länders anpassning till klimatförändringarna.

13. Tänk på nästa generation

Vi måste minska påverkan på klimatet och satsa på miljön – för framtidens skull. Ekonomisk utveckling och miljöarbete måste gå hand i hand. Det ska vara dyrt att förorena miljön samtidigt som det ska finnas goda möjligheter att leva, resa, tillverka och transportera på ett klimatsmart sätt. Så att det blir jobbigt att vara miljöovänlig, men enkelt att vara miljövän.

- 82. Slå vakt om de höga klimatmålen. Sverige ska vara ledande i klimatfrågorna och främja förnybar energi. Alliansens energipolitik ska ligga fast.
- 83. Bygga ut produktionen av fossilfri el och överföringskapaciteten till andra länder för att möjliggöra svensk export av koldioxidfri el.
- 84. Beskatta transporter och fordon utifrån de faktiska utsläppen.
- 85. Fortsatt skattebefrielse på biodrivmedel efter 2013.
- 86. Förbjud oljeborring i Östersjön, ställ krav på att all olja som transporteras till havs ska DNA-märkas och kunna spåras och höj bötesbeloppen för oljeutsläpp.
- 87. Ersättningsarna till jordbruket ska i ökad utsträckning baseras på de samhällstjänster som jordbruket bistår med, särskilt bevarandet av biologisk mångfald och minskad klimatpåverkan. Sverige måste inom EU verka för en sådan politik samtidigt som vi

aktivt arbetar för att svensk livsmedelsproduktion får likvärdiga villkor med sina konkurrenter.

88. Gör det lätt att göra rätt genom att erbjuda källsortering i hela landet eller återvinningsstationer inom gångavstånd i tätorter, ta fram ett pantsystem för engångsgrillar och införa timmätning på elförbrukningen. Verka för ett enhetligt europeiskt pantsystem för burkar och flaskor.
89. Öka stödet till klimatinvesteringar och tekniköverföring till utvecklingsländerna.

Kristdemokraterna

Box 2373, 103 18 Stockholm
Telefon 08-723 25 00 Telefax 08-723 25 10
www.kristdemokraterna.se
info@kristdemokraterna.se